

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/21-18/2
URBROJ: 613-02-05-22-15
Zagreb, 30. ožujka 2022.

Izvješće o obavljenoj reviziji usklađenosti

**HEP ELEKTRA
d.o.o. za opskrbu
električnom
energijom, Zagreb
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DRUŠTVU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2020.	23
	Ciljevi i područja revizije	23
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	23
	Metode i postupci revizije	24
	Nalaz za 2020.	25
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	31

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija usklađenosti društva HEP ELEKTRA d.o.o. za opskrbu električnom energijom, Zagreb (dalje u tekstu: Društvo) za 2020.

Predmet revizije bila je usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija koje se odnose na poslovanje Društva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja je li poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O usklađenosti poslovanja izraženo je bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Društva

Društvo je obvezno namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

Prema Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, ISSAI 400 točka 13. Načela revizije usklađenosti, cilj revizije usklađenosti je izraziti mišljenje o tome je li subjekt revizije obavljao poslovanje u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Društvo je osnovano u skladu s odredbom članka 47., stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine 102/15), kojom je propisano da je elektroenergetski subjekt koji na dan stupanja na snagu navedenoga Zakona obavlja djelatnost opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dužan izdvojiti opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga kroz statusnu promjenu podjele društva odvajanjem najkasnije do 31. prosinca 2016. Na temelju spomenute odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije provedeno je razdvajanje mrežne i opskrbe djelatnosti električnom energijom te je društvo HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. (dalje u tekstu: HEP-ODS d.o.o.) nastavilo obavljati mrežnu distribucijsku djelatnost, a Društvo je osnovano za opskrbu električnom energijom. Na temelju Izjave o osnivanju iz listopada 2016., osnivač i jedini vlasnik Društva je društvo Hrvatska elektroprivreda d.d. (dalje u tekstu: HEP d.d.). Društvo posluje u okviru HEP grupe, a vladajuće društvo je HEP d.d. Izjavom o osnivanju određeni su tvrtka i sjedište, predmet poslovanja, temeljni kapital, tijela, način njihova imenovanja i drugo. Temeljni kapital Društva iznosi 20.000,00 kn. Sjedište je Ulica grada Vukovara 37, Zagreb. Društvo obavlja djelatnost opskrbe električnom energijom, trgovine i obračunskog mjerenja električne energije, trgovine plinom, trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, istraživanja tržišta, ispitivanja javnog mnijenja i drugo. Kod obavljanja opskrbe električnom energijom kao javne usluge Društvo obuhvaća krajnje kupce kategorije kućanstvo kao univerzalne usluge i kategorije poduzetništvo kao usluge zajamčene opskrbe. Hrvatska energetska regulatorna agencija donijela je u prosincu 2016. Rješenje za prijenos dozvole za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom s društva HEP-ODS d.o.o. na Društvo. Društvo je s društvom HEP d.d. zaključilo Ugovor o međusobnim odnosima u studenome 2016., kojim su propisana prava koja proizlaze iz vlasničkih prava društva HEP d.d. te odgovornosti i dužnosti Društva. HEP d.d. kao vladajuće društvo obavlja korporativno upravljanje te nadzornu i savjetodavnu ulogu pomoću svog neposrednog i posrednog prevladavajućeg utjecaja na temelju pravnih propisa Republike Hrvatske. U skladu s odredbama Zakona o energetske učinkovitosti (Narodne novine 127/14, 116/18, 25/20 i 41/21) te Pravilnika o sustavu obveze energetske učinkovitosti (Narodne novine 41/19) Društvo je od siječnja 2019. obveznik uštede energije.

Prema Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji iz srpnja 2019., u okviru Društva ustrojene su četiri službe za javnu opskrbu sa sjedištem u Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu te Služba za razmjenu podataka i nabavu energije, Služba za potporu, Služba za pravne i opće poslove te Služba za odnose s kupcima. Koncem 2020. Društvo je imalo 182 zaposlenika.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni Odbor i Uprava. Skupština ima jednog člana, osnivača HEP d.d., kojeg zastupa predsjednik Uprave. Nadzorni odbor ima pet članova, od kojih četiri imenuje Skupština, a jednog člana imenuju zaposlenici Društva. Uprava ima jednog člana, direktora. Od 23. listopada 2018. i u vrijeme obavljanja revizije direktor je Predrag Bogičević.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola je skup postupaka i mjera koje uspostavlja Uprava u cilju ostvarivanja učinkovitosti poslovanja, pouzdanog financijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima. Postupci i mjere opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad. Tijekom 2020. Društvo je primjenjivalo sljedeće unutarnje akte: Kolektivni ugovor, Pravilnik o radu Društva, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Računovodstvene politike, Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o nabavi i ugovaranju, Pravilnik o jednostavnoj nabavi, Pravilnik o planiranju, Naputak o planiranju, Odluku o nabavnim kategorijama, Poslovnik o radu Nadzornog odbora Društva, Ugovor o međusobnim odnosima između Društva i HEP d.d. i drugo. Nadalje, kontrola računa dobavljača obavlja se svakodnevno na način da svaki račun kontrolira likvidator financijske i materijalne likvidnosti, što je propisano Odlukom o imenovanju osoba odgovornih za kontrolu vjerodostojnosti isprava u Društvu.

Prema odredbama članka 3., stavka 2. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), odredbe navedenog Zakona odnose se i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su utvrđene u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti, koji vodi Ministarstvo financija. S obzirom na to da je osnivač Društva HEP d.d. odnosno trgovačko društvo koje je osnovala Republika Hrvatska, na Društvo se ne primjenjuju odredbe Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Obveznik dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti je HEP d.d.

Nadzorni odbor Društva je tijekom 2020. održao 15 sjednica na kojima se raspravljalo o poslovanju Društva te su dane suglasnosti na planove poslovanja, poslovna izvješća, godišnje financijske izvještaje te izvješće neovisnog revizora. Članovi Nadzornog odbora imaju pravo na naknadu troškova prisustvovanja sjednicama (dnevnice i putni troškovi) u skladu s odredbom članka 27. Poslovnika o radu Nadzornog odbora. Članovi Nadzornog odbora nisu primali naknadu za svoj rad.

Na temelju Izjave o osnivanju Društva iz listopada 2016., direktor društva može donositi odluke uz suglasnost Nadzornog odbora u pitanjima osnivanja trgovačkih društava, podružnica i drugih pravnih osoba u zemlji i inozemstvu, zaključivanja pojedinačnih ugovora odnosno pravnih poslova vrijednosti iznad 1.000.000,00 kn, donošenja i izmjena općih akata o organizaciji i sistematizaciji Društva, Pravilnika o radu i Pravilnika o radu Uprave, kreditnim zaduženjima Društva, osiguranja imovine i osoba, kupnji i prodaji dionica i udjela koje Društvo ima ili ih namjerava steći u drugim društvima te prodaji, kupnji i opterećenju nekretnine u vlasništvu Društva, davanju prokure i odricanju nekog prava bez naknade.

Društvo kao ovisno društvo HEP grupe nema revizorski odbor. Revizorski odbor ustrojio je HEP d.d. Revizorski odbor je stručno radno tijelo Nadzornog odbora koje pomaže Nadzornom odboru u radu te, u skladu sa zakonskim propisima i unutarnjim aktima, obavlja poslove iz područja financijskog izvješćivanja, unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola. Osim spomenutih poslova, Revizorski odbor daje preporuke Glavnoj skupštini društva HEP d.d. o odabiru samostalnog revizora ili revizorskog društva te raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije.

Izješće o provedenoj aktivnosti prema provedbi Akcijskog plana za provedbu Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje od 2019. do 2020. (Narodne novine 48/19) sastavio je HEP d.d. početkom veljače 2021. Utvrđene su mjere, smjernice i aktivnosti za ostvarenje ciljeva povećanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti te jačanja antikoruptivnih mehanizama u radu trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države. Nadalje, u okviru društva HEP d.d. osnovan je Sektor za unutarnju reviziju, koji je zadužen za provođenje unutarnje revizije Društva te je tijekom 2020. obavio dvije revizije. Obavljene su Revizija procesa upravljanja ljudskim potencijalima te Revizija procesa upravljanja voznim parkom u HEP grupi. Provedenim revizijama za Društvo nisu dani nalozi i preporuke.

Na mrežnim stranicama HEP grupe objavljen je popis subjekata s kojima je Društvo u sukobu interesa.

Planiranje

Prema Ugovoru o međusobnim odnosima koji je Društvo koncem studenoga 2016. zaključilo s društvom HEP d.d., HEP d.d. kao vladajuće društvo utvrđuje opća načela planiranja razvoja čija je svrha osigurati postupanje u skladu s najboljim gospodarskim praksama iz područja djelatnosti na razini HEP grupe. Nadalje, kao vladajuće društvo propisuje i vodi sustav planiranja, u cilju reguliranja, racionaliziranja i usmjeravanja poslovnih aktivnosti svih organizacijskih jedinica HEP grupe prema ostvarenju ciljeva poslovanja HEP grupe u cjelini. U okviru godišnjih i višegodišnjih planova društva HEP d.d., Društvo izrađuje plan prodaje električne energije za opskrbu kupaca, plan nabave električne energije za opskrbu kupaca i utvrđuje planske troškove prodajne funkcije te ostale troškove poslovanja. U okviru godišnjih planova poslovanja, Društvo predlaže gospodarski plan i plan investicija, uključujući planiranu dinamiku po mjesecima planske godine. HEP d.d. razmatra godišnji gospodarski plan i plan investicija Društva te odobrava financijski okvir i strukturu financiranja za navedene planove. Također, ima pravo financijskog nadzora nad realizacijom planova, davanja smjernice u cilju osiguranja najbolje gospodarske prakse te traženja obrazloženja i davanja uputa u slučaju prekoračenja usvojenih financijskih okvira.

Društvo je početkom prosinca 2019. sastavilo Plan poslovanja, odnosno Gospodarski plan i Plan investicija za 2020. Srednjoročni plan poslovanja za 2020. – 2024. izrađuje se na razini HEP grupe. Plan poslovanja za 2020., između ostalog, sadrži poslovne ciljeve, metodologiju planiranja, plan računa dobiti i gubitka, plan investicija te rizike poslovanja. Ukupni prihodi planirani su u iznosu od 2.865.664.016,00 kn, ukupni rashodi u iznosu od 2.842.336.190,00 kn, a investicijska ulaganja u dugotrajnu imovinu u iznosu od 5.578.000,00 kn. Nadzorni odbor društva HEP d.d. usvojio je Plan poslovanja za 2020. u prosincu 2019. Financijskim planom prihodi i rashodi planirani su prema računima iz računskoga plana koji primjenjuje Društvo.

Ukupni prihodi planirani u iznosu od 2.865.664.016,00 kn odnose se na prihode od prodaje električne energije u iznosu od 2.811.191.480,00 kn, druge poslovne prihode u iznosu od 46.300.000,00 kn, prihode od obavljenih usluga u iznosu od 5.500.000,00 kn te prihod od društava unutar HEP grupe u iznosu od 2.672.536,00 kn. Društvo ne planira financijske prihode, s obzirom na to da HEP d.d. upravlja novčanim sredstvima na temelju Ugovora o međusobnim odnosima iz studenoga 2016. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.737.334.190,00 kn, što je 128.329.826,00 kn ili 4,5 % manje u odnosu na plan.

Poslovni rashodi planirani u iznosu od 2.842.336.190,00 kn odnose se na materijalne troškove u iznosu od 2.682.576.373,00 kn, troškove zaposlenih u iznosu od 36.903.919,00 kn, troškove amortizacije u iznosu od 6.100.818,00 kn, vrijednosno usklađenje u iznosu od 90.000.000,00 kn te druge poslovne rashode u iznosu od 26.755.080,00 kn. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.615.617.475,00 kn, što je 226.718.715,00 kn ili 8,0 % manje u odnosu na plan.

Plan ulaganja u dugotrajnu imovinu u vrijednosti od 5.578.000,00 kn odnosi se na ulaganja u vrijednosti od 3.933.000,00 kn te na pripremu ulaganja u vrijednosti od 1.645.000,00 kn. Ulaganja se najvećim dijelom odnose na nabavu vozila u vrijednosti od 1.550.000,00 kn, nabavu kombi vozila za mobilnu poslovnicu u vrijednosti od 600.000,00 kn te na radove na građevinskom objektu za novu poslovnicu u vrijednosti od 600.000,00 kn. Priprema ulaganja odnosi se na studije i istraživanja. Ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvarena su u vrijednosti od 1.801.059,00 kn, što je 3.776.941,00 kn ili 67,7 % manje u odnosu na plan. Vrijednosno značajnije odstupanje odnosi se na ulaganja u vrijednosti od 2.292.875,00 kn te na pripremu ulaganja u vrijednosti od 1.484.066,00 kn zbog smanjene poslovne aktivnosti u vrijeme pandemije bolesti COVID-19. Od ulaganja nije provedena nabava kombi vozila za mobilnu poslovnicu u vrijednosti od 600.000,00 kn, radovi na građevinskom objektu za novu poslovnicu u vrijednosti od 600.000,00 kn, nabava samostojećih info i interaktivnih kioska u vrijednosti od 550.000,00 kn te nabava vozila u vrijednosti od 182.743,00 kn. Priprema ulaganja obuhvaća izradu studija koje nisu nabavljene.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20) te prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Društvo je razvrstano u velike poduzetnike. Prema odredbama Zakona o računovodstvu, sastavljeni su propisani financijski izvještaji, Revizorsko izvješće te Godišnje izvješće o poslovanju. Navedeni financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te objavljeni na mrežnim stranicama.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.737.334.190,00 kn, rashodi u iznosu od 2.615.617.475,00 kn te dobit u iznosu od 121.716.715,00 kn. Skupština Društva je u svibnju 2021. donijela Odluku o usvajanju godišnjih financijskih izvještaja za 2020. zajedno s Izvješćem neovisnog revizora i Odlukom o prijedlogu rasporeda dobiti nakon oporezivanja u iznosu od 94.900.798,00 kn, koja se doznačuje u korist društva HEP d.d.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni prihodi	2.940.523.046,00	2.737.328.105,00	93,1
1.1.	Prihodi od prodaje	2.821.912.982,00	2.691.960.920,00	95,4
1.2.	Drugi poslovni prihodi	118.610.064,00	45.367.185,00	38,2
2.	Financijski prihodi	4.458,00	6.085,00	136,5
	Ukupni prihodi	2.940.527.504,00	2.737.334.190,00	93,1

Ukupni prihodi Društva za 2020. planirani su u iznosu od 2.865.664.016,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 2.737.334.190,00 kn, što je 128.329.826,00 kn ili 4,5 % manje u odnosu na plan. Odnose se na poslovne prihode u iznosu od 2.737.328.105,00 kn te na financijske prihode u iznosu od 6.085,00 kn. Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu od 2.691.960.920,00 kn ili 98,3 %, a svi drugi prihodi iznose 45.373.270,00 kn ili 1,7 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od prodaje odnose se na prihode od prodaje izvan HEP grupe (kućanstva i poduzetništva) u iznosu od 2.690.065.796,00 kn ili 98,3 % ukupnih prihoda Društva te na prihode od prodaje društvima unutar HEP grupe na temelju Ugovora o međusobnim odnosima između Društva i HEP d.d. u iznosu od 1.895.124,00 kn ili 0,1 % ukupnih prihoda Društva.

Prihodi od prodaje izvan HEP grupe (kućanstva i poduzetništva) odnose se na prihode od prodaje električne energije u iznosu od 2.681.731.181,00 kn te na prihode od nestandardnih usluga (isključenja kućanstva i poduzetništva) u iznosu od 8.334.615,00 kn.

Prihodi od prodaje izvan HEP grupe manji su za 129.469.822,00 kn ili 4,6 % u odnosu na prethodnu godinu zbog smanjenja prihoda od prodaje električne energije (smanjenje u opskrbi na srednjem naponu – kategorije poduzetništvo za 5,5 % i na javnoj rasvjeti za 16,4 %). Prema obrazloženju odgovorne osobe, na opskrbi na srednjem naponu, kao i na javnoj rasvjeti Društvo je imalo manji broj kupaca u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna potrošnja je smanjena jer je manji broj kupaca kategorije poduzetništvo bio u sustavu zajamčene opskrbe uslijed isteka ugovornog odnosa s izabranim tržišnim opskrbljivačem. Prihodi od prodaje ostvaruju se na temelju isporuka električne energije kupcima u skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine 22/13, 95/15, 102/15, 68/18 i 52/19) u Republici Hrvatskoj, prema kojima je Društvu dodijeljena obveza obavljanja javne usluge opskrbe kupaca kategorije kućanstvo (univerzalna usluga) te kupaca kategorije poduzetništvo (zajamčena opskrba). Na temelju odredaba članka 3., stavka 2., točke 68. Zakona o tržištu električne energije, univerzalna usluga je jedinstveni način prodaje električne energije, kojim se osigurava pravo krajnjeg kupca iz kategorije kućanstvo na javnu uslugu opskrbe električnom energijom propisane kvalitete na cijelom području Republike Hrvatske po realnim, jasno usporedivim i transparentnim cijenama. Cijene su određene na temelju tarifnih modela (model prema kojem se korisniku električne energije obračunava potrošnja električne energije) i tarifnih stavki koje je donijela Hrvatska energetska regulatorna agencija u Općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz srpnja 2015. i rujna 2020. Na temelju odredaba članka 3., stavka 2., točke 77. Zakona o tržištu električne energije, zajamčena opskrba je opskrba električnom energijom krajnjih kupaca koji pod određenim uvjetima ostanu bez opskrbljivača u skladu s navedenim Općim uvjetima.

U 2020. Društvo je imalo ukupno 2 133 525 kupaca, od čega je 2 047 012 bilo iz kategorije kućanstvo (univerzalna opskrba), a 86 513 iz kategorije poduzetništvo (opskrba u okviru zajamčene opskrbe).

Prihodi od nestandardnih usluga veći su za 2.916.063,00 kn ili 53,8 % u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 5.418.552,00 kn i odnose se na usluge uspostave ili obustave isporuke električne energije na zahtjev opskrbljivača (Društva). Prihodi od nestandardnih usluga veći su zbog povećanja naknade za obavljene usluge Društva na temelju Odluke o cijenama usluga iz listopada 2019. Postupci uspostave i obustave isporuke utvrđeni su u Politikama naplate potraživanja HEP grupe iz rujna 2018. i Pravilima za naplatu Društva iz ožujka 2019. Pravilima za naplatu određeno je da redovni postupak privremene obustave isporuke pokreće Služba za javnu opskrbu u okviru regionalnih centara za sve kupce kategorije kućanstvo te za kupce kategorije poduzetništvo (veliki, srednji, mali i mikro kupci). Odluku o obustavi za kućanstva i poduzetništvo donose voditelji regionalnih centara, a za ključne kupce, korporativne kupce i strateške kupce odluku o obustavi donosi Uprava društva HEP d.d. Upućivanje zahtjeva za obustavu isporuke električne energije u nadležnosti je regionalnih centara koji ih upućuju društvu HEP-ODS d.o.o., koje je na temelju odredaba Zakona o tržištu električne energije obvezno obavljati obustavu isporuke električne energije. Nadalje, određeno je da zahtjev za obustavu isporuke električne energije za kupce kategorije kućanstvo i poduzetništvo izrađuje nadležni regionalni centar na temelju izdanih opomena za neplaćene račune, a nakon isteka roka iz opomena. Za ključne, korporativne i strateške kupce predviđen je izvanredni postupak obustave/uspostave isporuke električne energije. Izvanredni postupak raskida ugovora te moguća obustava iz korisničke mreže provodi se na prijedlog Službe za javnu opskrbu u regionalnim centrima te uz odobrenje direktora Društva koji je obavezan obavijestiti središnju organizacijsku jedinicu za naplatu društva HEP d.d., člana Uprave za financije te predsjednika Uprave HEP grupe. Određeno je da je Služba za javnu opskrbu u regionalnim centrima odgovorna za pripremu zahtjeva za privremenu obustavu iz korisničke mreže te mogući raskid ugovora korporativnog i ključnog kupca koji se upućuje društvu HEP-ODS d.o.o. Društvo provodi postupke uspostave i obustave prema Pravilima za naplatu Društva i Politikama naplate potraživanja HEP grupe.

Postupke naplate potraživanja obavljaju zaposlenici Službe za javnu opskrbu u regionalnim centrima, a u sjedištu Društva zaposlenici Službe za potporu i Odjela za unaprjeđenje poslovanja u suradnji s pomoćnikom direktora. Zahtjev za obustavu isporuke električne energije je temelj za izdavanje računa za naknade troškova u slučaju da ne dođe do postupka odustajanja. Naknade troškova za obavljene usluge uspostave ili obustave električne energije utvrđene su Odlukom o cijenama usluga iz listopada 2019. prema vrsti nestandardne usluge objavljenom na mrežnim stranicama Društva. Navedenu Odluku donio je direktor Društva prema Uvjetima za opskrbu električnom energijom iz kolovoza 2019., koji su doneseni na temelju odredaba članka 46. Zakona o tržištu električne energije. U odredbama Uvjeta opskrbljivača (Društva) u poglavlju osam, članku 16., točki 5. Uvjeti prekida usluge opskrbe električnom energijom donesenim u skladu s odredbama članka 46. Zakona o tržištu električne energije utvrđeno je pravo na obračun svih troškova privremene obustave/otkazivanja zahtjeva isporuke električne energije i troškova ponovne uspostave u skladu s Odlukom o cijenama usluga iz listopada 2019. Također, u skladu s odredbama članka 111. Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom opskrbljivač, odnosno Društvo je obvezno objaviti Uvjete opskrbljivača na mrežnim stranicama, što je učinjeno.

Naknade troškova za obavljene usluge odnose se na privremenu obustavu isporuke električne energije u iznosu od 120,00 kn, ponovnu uspostavu isporuke električne energije u iznosu od 110,00 kn, ponovnu uspostavu isporuke električne energije – žurno u iznosu od 160,00 kn, otkazivanje zahtjeva za obustavu isporuke električne energije prije izvršenja usluge obustave isporuke električne energije u iznosu od 60,00 kn te dostavu opomene zbog neplaćanja kupcima kategorije poduzetništvo u iznosu od 10,00 kn. Obračunane su naknade za otkazivanje zahtjeva za obustavu isporuke električne energije prije izvršenja usluge obustave isporuke električne energije u iznosu od 3.801.780,00 kn, privremenu obustavu isporuke električne energije u iznosu od 3.138.600,00 kn, ponovnu uspostavu isporuke električne energije u iznosu od 1.781.890,00 kn i ponovnu uspostavu isporuke električne energije – žurno u iznosu od 825.120,00 kn. Naknade troškova za obavljene usluge obračunane su u skladu s cijenama utvrđenim spomenutom Odlukom.

Društvo i HEP-ODS d.o.o. informatički su povezani. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u društvu HEP-ODS d.o.o. prikupljaju se i obrađuju mjerni podaci dobiveni očitanjem mjernih uređaja na obračunskim mjernim mjestima. Nakon obrade, datoteka s obračunskim podacima postavlja se na portal za opskrbljivače s koje Društvo automatizmom, nekoliko puta dnevno, preuzima nove datoteke. Po njihovu zaprimanju, datoteke se automatizmom obrađuju, a nakon kreiranja obračuna i računa, kupac putem računa za utrošenu električnu energiju dobiva informaciju o potrošnji električne energije u prethodnom obračunskom razdoblju, kao i informaciju o trenutnom statusu dugovanja, odnosno preplate za pojedino obračunsko mjerno mjesto. Na isti način obrađuju se reklamacije, odnosno ispravci obračuna. Za provođenje zahtjeva za obustavu isporuke električne energije, nakon roka dospijea iz opomena koje je uputilo Društvo, zaduženo je društvo HEP-ODS d.o.o. na temelju odredaba članka 66. Zakona o tržištu električne energije. Tijekom 2020. društvu HEP-ODS d.o.o. upućeno je 157 500 zahtjeva za privremenu obustavu isporuke električne energije, odustalo se od 64 200 zahtjeva jer su kupci podmirili dugovanje, a ostalo se pri zahtjevu za 93 300 kupaca. Društvo HEP-ODS d.o.o. obavilo je obustavu isporuke električne energije kod 27 100 kupaca ili 29,0 %, a preostali zahtjevi su vraćeni jer nije bilo moguće obaviti obustavu. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, obustave nisu obavljene jer broj zaposlenika i vozila nije dovoljan, kupci ne dopuštaju isključenje, brojila su nedostupna (brojila su u stambenim objektima kupaca, a ne na vanjskoj fasadi ili u ogradi kupca) te je nedovoljno sredstava za nabavu brojila na daljinsko očitavanje. U slučajevima kada HEP-ODS d.o.o. ne obavi obustavu u roku od 30 dana, Društvo ponovno upućuje opomene ili pokreće postupke utuženja, ovisno o broju upućenih opomena i broju zahtjeva za obustavu te iznosu i starosti duga.

Opomene se upućuju za dug kućanstva u iznosu od 350,00 kn i više, a za dug poduzetništva veći od 300,00 kn. Ako se upućivanjem opomena ne naplati dug, provodi se postupak utuženja. Utuženja se provode ako je kupac opomenut i nije isključen, a ima konačni obračun (promjena vlasništva – odjava starog i prijava novog kupca na isto brojilo) bez obzira na dug, ako je kupac isključen duže od tri mjeseca te ako kupac nije isključen, a upućene su opomene i zahtjevi za isključenje i tada se utužuje dug stariji od 160 dana i veći od 200,00 kn. Društvo je na održanim sastancima s društvima HEP-ODS d.o.o. i HEP d.d. izvještavalo o neprovođenju zahtjeva za obustavu isporuke električne energije.

Drugi poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 45.367.185,00 kn i manji su za 73.242.879,00 kn ili 61,8 % u odnosu na prethodnu godinu jer nije provedena prisilna naplata potraživanja od kupaca na temelju Odluke o neprovođenju aktivnosti prisilne naplate potraživanja. Odnose se na naplaćena utužena potraživanja od kupaca, prihod od obračunanih zateznih kamata kupcima, naplaćena potraživanja za javnobilježničke usluge, troškove sudskog postupka, obračunane trošarine te naplaćena utužena potraživanja za kamatu.

Vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na naplatu utuženih i otpisanih potraživanja od kupaca u iznosu od 54.888.592,00 kn, na smanjenje prihoda od obračunanih zatezних kamata kupcima električne energije u iznosu od 1.989.738,00 kn te na smanjenje prihoda na temelju sudskih troškova i javnobilježničke naknade u iznosu od 1.719.868,00 kn. Društvo je tijekom 2020. provodilo pozivnu naplatu prihoda gdje se u pozivu kupce podsjeća na dug ili se nudi obročna otplata te je upućeno približno 50 000 poziva za prosječan dug veći od 700,00 kn. Također, kupcima kategorije kućanstvo uz račune su upućene obavijesti o mogućnosti pristupa aplikaciji Moj račun, koja omogućava uvid u stanje računa, informacije o izvršenim uplatama te zaduženim mjesečnim novčanim obvezama. Zbog pandemije bolesti COVID-19 i ograničavanja rada u pojedinim gospodarskim djelatnostima Uprava društva HEP d.d. donijela je Odluku o neprovođenju aktivnosti prisilne naplate potraživanja od sredine ožujka do sredine srpnja 2020. U spomenutom razdoblju nisu upućivane opomene i poduzimane mjere prisilne naplate. Od sredine 2020. upućene su opomene kupcima kategorije kućanstvo za dug veći od 750,00 kn i stariji od deset dana te kupcima kategorije poduzetništvo za dug veći od 300,00 kn i stariji od deset dana.

Financijski prihodi u iznosu od 6.085,00 kn odnose se na prihode od kamata te tečajne razlike i druge financijske prihode.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni rashodi	2.803.720.972,00	2.615.453.048,00	93,3
1.1.	Materijalni troškovi	2.596.956.446,00	2.479.087.083,00	95,5
1.2.	Troškovi osoblja	22.648.198,00	27.713.899,00	122,4
1.3.	Amortizacija	2.824.413,00	3.278.190,00	116,1
1.4.	Vrijednosna usklađenja	121.374.811,00	51.612.861,00	42,5
1.5.	Rezerviranja	1.541.345,00	364.554,00	23,7
1.6.	Drugi poslovni rashodi	58.375.759,00	53.396.461,00	91,5
2.	Financijski rashodi	186.383,00	164.427,00	88,2
	Ukupno	2.803.907.355,00	2.615.617.475,00	93,3

Ukupni rashodi Društva za 2020. planirani su u iznosu od 2.842.336.190,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 2.615.617.475,00 kn, što je 226.718.715,00 kn ili 8,0 % manje u odnosu na plan. Odnose se na poslovne rashode u iznosu od 2.615.453.048,00 kn te na financijske rashode u iznosu od 164.427,00 kn.

Vrijednosno značajniji udjel u rashodima imaju materijalni troškovi u iznosu od 2.479.087.083,00 kn ili 94,8 % ukupnih rashoda. Svi ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 136.530.392,00 kn ili 5,2 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno su značajnije veći troškovi osoblja za 5.065.701,00 kn ili 22,4 % jer je povećan broj zaposlenih i vrijednost boda na temelju odredaba Kolektivnog ugovora koji je na snazi od 1. siječnja 2020. Nadalje, u odnosu na prethodnu godinu vrijednosno su značajnije manja vrijednosna usklađenja za 69.761.950,00 kn ili 57,5 %. Vrijednosna usklađenja odnose se na vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca, a manja su jer su postupci prisilne naplate bili obustavljeni od sredine ožujka do sredine listopada 2020. Također, manja su rezerviranja za 1.176.791,00 kn ili 76,3 % jer su bile manje isplate za otpremnine i jubilarne nagrade.

Materijalni troškovi u iznosu od 2.479.087.083,00 kn odnose se na troškove za sirovine i materijal u iznosu od 2.401.368.995,00 kn te druge vanjske troškove u iznosu od 77.718.088,00 kn.

Vrijednosno značajniji troškovi za sirovine i materijal odnose se na troškove za nabavu električne energije u iznosu od 2.182.526.499,00 kn. Ugovor o kupoprodaji električne energije za krajnje kupce u okviru univerzalne usluge i zajamčene opskrbe zaključen je u listopadu 2020. s društvom HEP d.d. Do zaključenja ugovora Društvo je nabavljalo električnu energiju prema cijenama iz ugovora koji je zaključen u travnju 2019., a nakon zaključenja spomenutog ugovora proveden je ispravak prethodno izdanih računa. Količine nabavljene električne energije utvrđene su na temelju planirane isporuke električne energije krajnjim kupcima u okviru univerzalne usluge i zajamčene opskrbe po mjesecima umanjene za količinu električne energije koju je Društvo obvezno kupiti od društva Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. u sustavu poticaja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracijskih postrojenja. Ugovor je zaključen na temelju odredaba članka 5., stavaka 6. i 8., a u svezi s odredbama članka 76., stavka 3., članka 77. i članka 46., stavka 6. Zakona o tržištu električne energije, a u svezi s odredbom članka 47., stavka 2. Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine 102/15) te na temelju odredaba Ugovora o međusobnim odnosima s društvom HEP d.d. Navedenim Zakonom određeno je da Vlada Republike Hrvatske po pribavljenom mišljenju Hrvatske energetske regulatorne agencije određuje elektroenergetski subjekt, odnosno Društvo kojem je, u skladu s odredbama ovoga Zakona, na području Republike Hrvatske utvrđena obveza pružanja javne usluge opskrbe električnom energijom. Društvo je dužno osigurati potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca električne energije kupnjom te električne energije od proizvođača, trgovaca i drugih opskrbljivača, na organiziranom tržištu električne energije ili iz uvoza, pri čemu prioritet ima proizvedena električna energija iz obnovljivih izvora i kogeneracije. Nadalje, ako Društvo ne uspije osigurati prijeko potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca električne energije kupnjom električne energije na opisani način, takvu će električnu energiju kupiti od proizvođača, trgovaca i drugih opskrbljivača kojima Vlada Republike Hrvatske odlukom odredi obvezu prodaje električne energije elektroenergetskom subjektu za opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga. Ugovorom o međusobnim odnosima koji su zaključili Društvo i HEP d.d. u studenome 2016. određeno je da je HEP d.d. organiziran u skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije te svoje djelatnosti obavlja putem povezanih društava, a Društvo obavlja elektroenergetsku djelatnost opskrbe električnom energijom.

Ugovorom o kupoprodaji električne energije ugovorena je kupnja od društva HEP d.d. i prodaja krajnjim korisnicima električne energije za potrebe pružanja usluge opskrbe električnom energijom u razdoblju od početka siječnja do konca prosinca 2020. Planirane količine utvrđene su po mjesecima odvojeno za električnu energiju za univerzalnu uslugu i za električnu energiju za zajamčenu opskrbu. Cijena električne energije ugovorena je u iznosu od 0,3760 kn/kWh za 4 985 543 323 kWh za kupce u okviru univerzalne usluge i u iznosu od 0,5665 kn/kWh za 681 297 970 kWh za kupce u okviru zajamčene opskrbe. Ukupna ugovorena vrijednost iznosila je 2.260.519.589,00 kn, od čega je realizirano 2.182.526.499,00 kn ili 96,6 %.

Vrijednosno značajniji drugi vanjski troškovi odnose se na poštanske usluge u iznosu od 20.962.064,00 kn, usluge ustupanja radnika putem agencije za privremeno zapošljavanje u iznosu od 19.609.358,00 kn, usluge koje HEP d.d. obavlja za Društvo u iznosu od 13.127.035,00 kn te troškove energetske ušteda u iznosu od 5.480.493,00 kn.

Poštanske usluge obračunane su na temelju ugovora s trgovačkim društvom iz travnja 2019. u iznosu od 19.716.775,00 kn te na temelju ugovora iz srpnja 2020. u iznosu od 22.561.041,00 kn. Predmet ugovora su poštanske usluge u unutarnjem i međunarodnom prometu, postupanje s poštanskim pošiljkama, a osobito prijam, usmjeravanje, prijenos i uručenje poštanskih pošiljaka u unutarnjem i međunarodnom prometu. HEP d.d. proveo je postupke dodjele ugovora za društvene i druge posebne usluge od sredine veljače do sredine ožujka 2019. te od početka travnja do početka svibnja 2020., na temelju kojih su zaključeni okvirni sporazumi prema kojima je Društvo zaključivalo pojedinačne ugovore na 12 mjeseci.

Usluge ustupanja radnika putem agencije za privremeno zapošljavanje u iznosu od 19.609.358,00 kn obračunane su na temelju ugovora s trgovačkim društvom iz studenoga 2019. u iznosu od 11.700.000,00 kn te na temelju ugovora iz srpnja 2020. u iznosu od 15.000.000,00 kn. HEP d.d. proveo je otvorene postupke nabave od početka lipnja do konca rujna 2019. te od konca travnja do početka lipnja 2020. na temelju kojih su zaključeni okvirni sporazumi prema kojima je Društvo zaključivalo pojedinačne ugovore na 12 mjeseci.

Usluge koje HEP d.d. obavlja za Društvo određene su Ugovorom o međusobnim odnosima koji je zaključen koncem studenoga 2016. na neodređeno vrijeme. Usluge, odnosno poslovi popisani su u Metodologiji za utvrđivanje cijena usluga/poslova koje HEP d.d. obavlja za povezana društva HEP grupe te sadrži aktivnosti s opisom strateških poslova i operativne poslove po sektorima. Usluge se odnose na poslove iz sektora za ljudske potencijale, pravne poslove, financije i riznicu, računovodstvo, kontroling, korporativne komunikacije, nabavu, korporativnu sigurnost, tržišnu i marketinšku strategiju, propise Europske unije i regulatorne poslove, kapitalne investicije, strategiju i razvoj, informacijsko-komunikacijske tehnologije te unutarnju reviziju. Cijene usluga utvrđene su kao mjesečne cijene prema odobrenim planiranim troškovima poslovanja svakog sektora društva HEP d.d. i društvima se obračunavaju u mjesečnim računima. Po isteku poslovne godine, na temelju ostvarenih troškova poslovanja svakog sektora društva HEP d.d., izrađuje se konačni obračun usluga/poslova.

Troškovi energetskih ušteda nastali su na temelju ugovora o prepuštanju ili otkupu ušteda energije iz srpnja 2020. koji su zaključili HEP d.d. i devet ovisnih društava, među kojima je i Društvo, te Rješenja o obvezi uštede energije Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja iz prosinca 2020. Otkup uštede energije u 2020. za Društvo predstavlja razliku iznosa početne osnovice obveze uštede energije određene u skladu s odredbama članka 13., stavka 5. i iznosa umanjenja obveze u skladu s odredbom članka 13., stavka 6. Zakona o energetskoj učinkovitosti. Određeno je da se početna osnovica obveze određuje u visini od 1,5 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u pretprošloj godini koja se umanjuje, između ostalog, za udjel cilja koji se ostvaruje alternativnim mjerama u razmatranoj godini, počevši od 2017., za dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije te za dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik na temelju Uredbe o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (Narodne novine 89/20). Ugovor je zaključen na temelju odredaba članka 14. navedenog Zakona, kojim su propisane obveze opskrbljivača energije. Obveze opskrbljivača energije su da bez naknade na zahtjev krajnjeg kupca, a najmanje jednom godišnje dostavi informacije o obračunu električne energije te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca, kao i upisivanje podataka o mjerenju i potrošnji električne energije u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE). Ugovorom su utvrđeni međusobni odnosi društva HEP d.d. i ovisnih društava u sustavu preraspodjele i uštede energije. Rješenjem se utvrđuje da je Društvo stranka obveznica, odnosno da je opskrbljivač energije koji je obvezan primjenjivati energetsku učinkovitost u skladu s odredbama spomenutog Zakona. Društvo je bilo obvezno u 2020. uštedjeti 46 642 491 kWh energije po cijeni od 0,1175 kn po kWh odnosno u iznosu od 5.480.493,00 kn. Društvo je ispunilo svoju obvezu.

Troškovi osoblja u iznosu od 27.713.899,00 kn odnose se na netoplaće u iznosu od 17.011.347,00 kn, troškove poreza i doprinosa iz plaća u iznosu od 7.154.689,00 kn te doprinose na plaće u iznosu od 3.547.863,00 kn. Prema odredbama Kolektivnog ugovora iz studenoga 2019., plaća se sastoji od osnovne plaće radnog mjesta, dodatka za prehranu, dodatka na plaću na neprekidni radni staž, dodatka na plaću na ukupni radni staž i drugo. Plaća je obračunavana u skladu s ugovorima o radu te odredbama Kolektivnog ugovora.

Rashodi amortizacije u iznosu od 3.278.190,00 kn odnose se na amortizaciju prava korištenja nekretnina u najmu prema Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 16 – Najmovi u iznosu od 1.961.417,00 kn, amortizaciju postrojenja i opreme u iznosu od 952.594,00 kn, amortizaciju alata, pogonskog inventara i namještaja u iznosu od 208.940,00 kn te amortizaciju vozila za osobni prijevoz u iznosu od 155.239,00 kn. Obračun amortizacije obavlja se jednom mjesečno linearnom metodom tijekom vijeka uporabe imovine pojedinačno za svako sredstvo u skladu s odredbama Računovodstvenih politika iz studenoga 2007. i izmjena i dopuna iz prosinca 2010., siječnja 2014. i srpnja 2019. te popisom amortizacijskih grupa u okviru kojih je naziv amortizacijske grupe, amortizacijska stopa, vijek trajanja, račun nabave, račun amortizacije, račun ispravka vrijednosti, račun troška i drugo.

Rashodi za vrijednosno usklađenje u iznosu od 51.612.861,00 kn odnose se na vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine, odnosno potraživanja od kupaca. Vrijednosno usklađenje evidentirano je prema potraživanjima za koja su provedene mjere prisilne naplate, kao što su donesena pravomoćna rješenja o ovrsi, potraživanja za koja se vodi sudski postupak te potraživanja za koja se vodi stečajni ili predstečajni postupak.

Rashodi za rezerviranja u iznosu od 364.554,00 kn odnose se na rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 19 – Primanja zaposlenih u iznosu od 204.438,00 kn, rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora u iznosu od 22.416,00 kn, rezerviranja za troškove po sudskim sporovima u iznosu od 13.500,00 kn te druge troškove rezerviranja (rezerviranja za troškove obveznih i preventivnih zdravstvenih pregleda) u iznosu od 124.200,00 kn.

Drugi poslovni rashodi odnose se na druge troškove poslovanja u iznosu od 32.707.705,00 kn te druge poslovne rashode u iznosu od 20.688.756,00 kn.

Drugi troškovi poslovanja odnose se na naknade za plaćanje računa u iznosu od 11.469.491,00 kn, troškove ovršnog postupka u iznosu od 7.548.266,00 kn, bankovne troškove u iznosu od 6.241.989,00 kn, materijalna prava prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 3.776.796,00 kn, troškove naknada u iznosu od 2.985.777,00 kn i druge troškove u iznosu od 685.386,00 kn.

Naknade za plaćanje računa odnose se na troškove naknada za gotovinske uplate za račune za električnu energiju koje kupci bez naknade podmiruju u poslovnicama društva HP-Hrvatska pošta d.d. i Financijske agencije.

Troškovi ovršnog postupka odnose se na troškove odvjetnika, troškove sudskih pristojbi i javnih bilježnika. U odnosu na 2019. manji su za 3.137.820,00 kn ili 29,4 % zbog zastoja u provedbi ovrhe. Zastoj ovršnih postupaka propisan je Zakonom o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima (Narodne novine 53/20) i Odlukom o produženju roka trajanja posebnih okolnosti iz srpnja 2020. (Narodne novine 83/20).

Bankovni troškovi u iznosu od 6.241.989,00 kn odnose se na obavljanje platnih usluga na temelju ugovora s više poslovnih banaka.

Materijalna prava prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 3.776.796,00 kn odnose se na isplatu dodatka za godišnji odmor, nagradu za radne rezultate povodom Dana HEP d.d., nagradu za radne rezultate povodom Božića te druga materijalna prava (poklon djeci, rođenje djeteta i drugo) u iznosu od 2.273.733,00 kn. Na temelju odredaba članka 86. Kolektivnog ugovora, koncem kolovoza 2020. Uprava društva HEP d.d. odobrila je isplatu nagrade za radne rezultate povodom Dana HEP d.d. u iznosu od 2.350,00 kn neto po zaposleniku kao neoporeziva isplata. Isplate su obavljene na temelju odluka Uprave društva HEP d.d. Preostali iznos od 1.503.063,00 kn odnosi se na naknade troškova zaposlenima za prijevoz na rad u iznosu od 1.220.804,00 kn, troškove dnevnica, noćenja i putnih troškova u iznosu od 170.611,00 kn te na primitke u naravi u iznosu od 111.648,00 kn.

Troškovi naknada u iznosu od 2.985.777,00 kn odnose se najvećim dijelom na naknade za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti u iznosu od 1.408.202,00 kn, naknade za usluge organiziranja tržišta električne energije u iznosu od 806.431,00 kn te na naknadu za korištenje općekorisnih funkcija šuma u iznosu od 716.894,00 kn. Naknade za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti određene su Odlukom o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti (Narodne novine 155/08, 50/09, 103/09 i 21/12). Naknada je određena u iznosu 0,05 % od ukupnog godišnjeg prihoda od prodaje roba i/ili usluga koji su u prethodnoj godini ostvarili energetske subjekti s osnove obavljanja energetske djelatnosti na temelju dozvole za obavljanje energetske djelatnosti koju izdaje Hrvatska energetska regulatorna agencija. Naknade za uslugu organiziranja tržišta električne energije određene su Odlukom o naknadi za organiziranje tržišta električne energije (Narodne novine 94/07 i 38/12). Naknada je određena u iznosu od 0,14 kn/MWh prodane električne energije koja se isplaćuje društvu Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.

Drugi poslovni rashodi ostvareni su u iznosu od 20.688.756,00 kn. Odnose se na otpis nenaplaćenih potraživanja od kupaca za električnu energiju za kućanstvo i gospodarstvo u iznosu od 12.201.190,00 kn te vrijednosno usklađenje potraživanja za naknadu za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije u iznosu od 8.487.566,00 kn za koje je koncem listopada pokrenut sudski postupak za naknadu štete. Otpis nenaplaćenih potraživanja provodi se u većini slučajeva kada je kupac iskopčan ili odjavljen s obračunskog mjernog mjesta, brisan iz sudskog registra, istodobno otvoren i zatvoren stečajni postupak te kada je iznos potraživanja manji od 1.000,00 kn i stariji od četiri godine.

Otpis nenaplaćenih potraživanja proveden je prema Uputi o otpisu potraživanja od kupaca i likvidaciji rashodovane imovine iz rujna 2005., Politikama naplate potraživanja HEP grupe iz rujna 2018., Pravilima za naplatu potraživanja iz ožujka 2019. te Uputi o rashodu zastarjele i fizički dotrajale materijalne imovine i otpisu nematerijalne imovine i imovine u pripremi, nenaplativih potraživanja i zastarjelih obveza na dan 31. svibnja i 30. rujna 2020., koje je donio HEP d.d. kao vladajuće društvo za sva društva HEP grupe. Navedenim procedurama propisano je da se predlažu za otpis potraživanja kupaca kategorije kućanstvo (starije od godinu dana) i kategorije poduzetništvo u slučaju zastare zbog neisplativosti utuženja, a prijedlog otpisa mora sadržavati ime i prezime/naziv kupca, iznos i razdoblje potraživanja, prosječnu mjesečnu ratu u posljednjoj godini, datume opomena, datum i broj naloga isključenja i detaljno obrazloženje.

Nadalje, propisano je da se otpis može pokrenuti nakon što su provedene mjere naplate (komunikacija s kupcima, opomene, obavijesti o dugu, odobravanje obročne otplate) i mjere prisilne naplate potraživanja (aktiviranje instrumenata osiguranja plaćanja, raskidi ugovora o opskrbi zbog neplaćanja, sudski/ovršni postupci, stečajni i predstečajni postupci i drugo). Odluke kojima se otpisuju nenaplaćena potraživanja Nadzorni odbor Društva donio je u lipnju 2020. za iznos od 6.921.812,00 kn, u listopadu 2020. za iznos od 5.521.286,00 kn, a u ožujku 2021. Odluku za vrijednosno usklađenje potraživanja za iznos od 8.487.566,00 kn.

Iz navedenoga proizlazi da su donesene odluke u iznosu od 20.930.664,00 kn, od čega je iznos od 241.908,00 kn umanjen za uplate kupaca do konca prosinca 2020.

Financijski rashodi odnose se na redovne kamate i tečajne razlike iz odnosa s povezanim društvima u iznosu od 85.624,00 kn te redovne kamate i tečajne razlike iz odnosa s nepovezanim društvima u iznosu od 78.803,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava iznosila je 1.344.147.812,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Aktiva	1.324.301.639,00	1.344.147.812,00	101,5
1.	Dugotrajna imovina	8.576.379,00	9.604.631,00	112,0
1.1.	Nematerijalna imovina	2.822.887,00	3.273.039,00	115,9
1.2.	Materijalna imovina	4.563.204,00	5.104.505,00	111,9
1.3.	Odgođena porezna imovina	1.190.288,00	1.227.087,00	103,1
2.	Kratkotrajna imovina	1.313.671.757,00	1.334.533.454,00	101,6
2.1.	Potraživanja	1.312.579.090,00	1.328.772.669,00	101,2
2.2.	Novac u banci i blagajni	1.092.667,00	5.760.785,00	527,2
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.053.503,00	9.727,00	0,5
II.	Pasiva	1.324.301.639,00	1.344.147.812,00	101,5
1.	Kapital i rezerve	199.699.939,00	179.592.594,00	89,9
2.	Rezerviranja	6.612.713,00	6.830.651,00	103,3
3.	Dugoročne obveze	4.923.567,00	5.098.019,00	103,5
4.	Kratkoročne obveze	1.111.886.292,00	1.151.300.804,00	103,5
5.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	1.179.128,00	1.325.744,00	112,4
	Izvanbilančni zapisi	698.832.407,00	710.519.179,00	101,7

Vrijednost dugotrajne imovine koncem 2020. veća je za 1.028.252,00 kn ili 12,0 % u odnosu na stanje koncem 2019. Dugotrajna imovina u vrijednosti od 9.604.631,00 kn odnosi se na materijalnu imovinu (postrojenja i oprema, alati, pogonski inventar i transportna imovina) u vrijednosti od 5.104.505,00 kn, dugotrajnu nematerijalnu imovinu (koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava) u vrijednosti od 3.273.039,00 kn te na odgođenu poreznu imovinu u vrijednosti od 1.227.087,00 kn.

Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu odnose se na vrijednost dugotrajne materijalne imovine i dugotrajne nematerijalne imovine.

Vrijednost dugotrajne materijalne imovine veća je za 541.301,00 kn ili 11,9 % u odnosu na prethodnu godinu. Na povećanje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine utjecala je nabava namještaja i opreme u vrijednosti od 382.873,00 kn te dva vozila u vrijednosti od 213.786,00 kn. U 2020. na spomenutu imovinu obračunana je amortizacija u vrijednosti od 55.076,00 kn.

Vrijednost dugotrajne nematerijalne imovine veća je za 450.152,00 kn ili 15,9 % u odnosu na prethodnu godinu jer je u travnju 2020. zaključen ugovor o zakupu nekretnine za poslovni prostor i garažna parkirna mjesta na temelju kojeg je Društvo steklo pravo korištenja spomenutih nekretnina, što je evidentirano u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 16 – Najmovi, kojim je određen način priznavanja, mjerenja, prikazivanja i objavljivanja najмова za subjekte koji izvješćuju prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Kratkotrajna imovina u vrijednosti od 1.334.533.454,00 kn odnosi se na potraživanja u iznosu od 1.328.772.669,00 kn i na novac u banci i blagajni u iznosu od 5.760.785,00 kn.

Ukupna potraživanja u iznosu od 1.328.772.669,00 kn odnose se na potraživanja od društava unutar HEP grupe u iznosu od 782.459.528,00 kn, potraživanja od kupaca u iznosu od 492.145.967,00 kn, na druga potraživanja u iznosu od 41.581.411,00 kn, potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 12.581.759,00 kn te potraživanja od zaposlenika u iznosu od 4.004,00 kn. Koncem 2020. dospjela potraživanja iznose 367.500.000,00 kn. Društvo je u 2020. imalo 2 133 525 kupaca električne energije. Dospjela potraživanja koncem 2021. manja su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 19.400.000,00 kn. Revizijom je utvrđeno da struktura ukupnih i dospjelih redovnih potraživanja ukazuje na pad potraživanja prema njihovoj starosti i utvrđena je njihova pravodobna naplata. Koncem 2020. Društvo je zaprimilo instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 34.472.111,00 kn, a naplaćeni su u iznosu od 3.874.872,00 kn. Postupak naplate potraživanja određen je Pravilima za naplatu, koja su sastavljena u skladu s Općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, Uvjetima opskrbljivača Društva za opskrbu električnom energijom iz lipnja 2017. te Politikom naplate potraživanja HEP grupe iz rujna 2018. Pravilima za naplatu određena su pravila i okviri postupanja u poslovima naplate potraživanja od kupaca Društva. Spomenutim procedurama određeno je da su procesi naplate potraživanja rana naplata potraživanja i prisilna naplata potraživanja. Rana naplata potraživanja predviđa dnevno praćenje nenaplaćenih potraživanja i komunikaciju s kupcima, upućivanje opomena i obavijesti o dugu te odobravanje obročne otplate dugovanja (nagodba, reprogram, sporazum o pristupu odnosno preuzimanju duga) ili odgodu plaćanja. Prisilna naplata potraživanja predviđa aktiviranje instrumenata osiguranja plaćanja, upućivanje zahtjeva za obustavu ili odustajanje od zahtjeva za obustavu i zahtjeva za ponovnu uspostavu, raskid ugovora o opskrbi zbog neplaćanja, sudske odnosno ovršne postupke, angažiranje odvjetničkih društava u naplati potraživanja (angažiranje odvjetničkih društava u procesu prisilne naplate potraživanja, pokretanjem postupka ovrhe), stečajne i predstečajne postupke te otpis potraživanja. Društvo je poduzimalo mjere naplate u skladu s donesenim procedurama. U 2020. korištene su usluge 22 odvjetnička društva, a troškovi odvjetničkih društava iznosili su 2.194.157,00 kn. Ugovoreno je da naknadu troškova za sve poduzete pravne radnje odvjetnička društva imaju pravo naplatiti samo u slučaju uspjeha u sporu, i to isključivo od suprotne strane, odnosno dužnika. Društvo ima zaposleno 19 pravnika, od kojih četiri imaju položen pravosudni ispit. Usluge odvjetničkih društava korištene su u procesu prisilne naplate potraživanja.

S obzirom na to da Društvo ima 2 047 012 kupaca iz kategorije kućanstvo, Društvo je izradilo analize na temelju broja odvjetnika i predmeta koje obavljaju te je zaključeno da dnevnu količinu od 16 predmeta prema odvjetniku nije moguće obaviti s postojećim brojem pravnika s pravosudnim ispitom.

Otpis nenaplaćenih potraživanja proveden je prema Uputi o otpisu potraživanja od kupaca i likvidaciji rashodovane imovine iz rujna 2005., Politikama naplate potraživanja HEP grupe iz rujna 2018., Pravilima za naplatu potraživanja iz ožujka 2019. te Uputi o rashodu zastarjele i fizički dotrajale materijalne imovine i otpisu nematerijalne imovine i imovine u pripremi, nenaplativih potraživanja i zastarjelih obveza na dan 31. svibnja i 30. rujna 2020., koje je donio HEP d.d. kao vladajuće društvo za sva društva HEP grupe.

Potraživanja od društava unutar HEP grupe u iznosu od 782.459.528,00 kn odnose se na potraživanja od društva HEP d.d. u iznosu od 782.140.829,00 kn te na potraživanja za isporučenu električnu energiju društvima unutar HEP grupe u iznosu od 318.699,00 kn. Do konca veljače 2021. naplaćena su ukupna potraživanja. Potraživanja od društva HEP d.d. obračunana su na temelju odredaba članka 5. Ugovora o međusobnim odnosima, kojim je određena naknada za korištenje mreže prijenosa i naknada za korištenje mreže distribucije, preuzeta električna energija od društva Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. za povlaštene proizvođače te za redovno poslovanje (solidarna naknada, trošarine, nestandardne usluge u djelatnosti distribucije i opskrbe).

Naknade za korištenje mreže prijenosa i naknada za korištenje mreže distribucije su osnovni prihodi operatora sustava (društvo Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. i HEP-ODS d.o.o.), a služe za pokrivanje troškova rada (opći troškovi, održavanje mreže i kupovina energije za gubitke u mreži). Naknada je određena na temelju Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, Odluke o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije i Odluke o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije, koje donosi Hrvatska energetska regulatorna agencija. Obveznici plaćanja su kupci. Naplatu od kupaca kategorije poduzetništvo obavlja izabrani opskrbljivač, odnosno Društvo ili operator sustava, dok za kupce kategorije kućanstvo naplatu obavlja opskrbljivač kojeg odabere kupac. Društvo je obvezno preuzeti električnu energiju od društva Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. na temelju Zakona o tržištu električne energije, Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovite kogeneracije (Narodne novine 100/15, 123/16, 131/17 i 111/18), Uredbe o udjelu u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača kojeg su opskrbljivači električne energije dužni preuzeti od operatora tržišta električne energije i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije. Električna energija za potrebe kupaca Društva nabavlja se od članica društva HEP d.d. i društva Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. U odredbama članka 35. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovite kogeneracije i Uredbi o udjelu u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača kojeg su opskrbljivači električne energije dužni preuzeti od operatora tržišta električne energije (Narodne novine 119/19) navedeno je da su svi opskrbljivači električnom energijom u Republici Hrvatskoj obvezni preuzeti udio izražen u postotku u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača električne energije po reguliranoj cijeni koja iznosi 0,42 kn/kWh. Udjel je propisan u odredbama članka 2. Uredbe i iznosi 40,0 %. Nadalje, na temelju Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (Narodne novine 133/13, 151/13, 20/14 i 100/15) društvo Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. svakom opskrbljivaču električnom energijom ispostavlja jednom mjesečno račun. Navedeno je propisano u sedmom Dodatku Ugovora o preuzimanju električne energije otkupljene od povlaštenih proizvođača, koji su u siječnju 2019. zaključili društvo Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. i Društvo.

Obračun se temelji na službenim podacima društva HEP-ODS d.o.o. i društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. o ukupno neto isporučenoj električnoj energiji iz postrojenja povlaštenih proizvođača koja koriste obnovljive izvore energije i kogeneracijskih postrojenja povlaštenih proizvođača te opskrbi kupaca Društva za mjesečno obračunsko razdoblje. Na temelju navedenih podataka izračunava se udjel u ukupno ostvarenoj opskrbi električnom energijom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od mjesec dana na temelju koje se utvrđuje pripadajući udjel u 40,0 % neto isporučenoj električnoj energiji.

Solidarna naknada utvrđena je Uredbom o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava (Narodne novine 95/15) na temelju koje su kupci kategorije kućanstva dužni uplaćivati solidarnu naknadu u iznosu od 0,03 kn/kWh potrošene električne energije u cilju prikupljanja sredstava za isplatu pomoći za opskrbu energijom ugroženih kupaca. Društvo je uplaćivalo solidarnu naknadu mjesečno u državni proračun na temelju odredbe članka 5. navedene Uredbe, kojom je propisano da se sredstva prikupljena od solidarne naknade evidentiraju kao namjenska sredstva ministarstva nadležnog za pitanja socijalne skrbi.

Društvo obračunava trošarine na temelju Zakona o trošarinama (Narodne novine 106/18, 121/19 i 144/21). Iznosi trošarina određeni su navedenim Zakonom te odredbama članka 3. Uredbe o visini trošarine na energente i električnu energiju (Narodne novine 148/20).

Zakonska obveza opskrbljivača, odnosno Društva je da do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja dostavi carinskom uredu nadležnom prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu, mjesečni obračun trošarine na električnu energiju. Trošarinu ne plaćaju kupci kategorije kućanstvo te sve pravne ili fizičke osobe koje su stekle status oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda od Carinske uprave, Ministarstva financija.

Nestandardne usluge obračunavaju se na temelju Ugovora o međusobnim odnosima s društvom HEP-ODS d.o.o. iz prosinca 2016., kojim je propisana razmjena podataka te obračun i naplata naknade za korištenje mreže od krajnjih kupaca. HEP-ODS d.o.o. mjesečno dostavlja račun za nestandardne usluge i mrežarinu pojedinačno po kupcu kroz sustav razmjene podataka. Iznos naknade za korištenje mreže i nestandardne usluge prenosi se na račune kupaca kojima se obračunavaju i troškovi za usluge koje obavlja Društvo prema Cjeniku objavljenom na mrežnim stranicama.

Potraživanja od kupaca u iznosu od 492.145.967,00 kn odnose se na potraživanja od kupaca kategorija kućanstvo u iznosu od 456.116.742,00 kn, potraživanja od kupaca kategorija poduzetništvo u iznosu od 192.063.108,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 156.033.883,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja odnosi se na potraživanja na temelju neovlaštene potrošnje, potraživanja od kupaca u stečaju te potraživanja od kupaca za odvjetničke i javnobilježničke naknade. Do vremena obavljanja revizije naplaćena su potraživanja u iznosu od 326.820.445,00 kn, a 165.325.522,00 kn nije naplaćeno. Prema evidencijama Društva, utužena su potraživanja u iznosu od 114.057.595,00 kn, a u postupku prisilne naplate su potraživanja u iznosu od 28.807.862,00 kn. Društvo nije poduzelo radnje vezane za prisilnu naplatu potraživanja u iznosu od 22.460.065,00 kn jer nedostaje ili je nepotpun osobni identifikacijski broj (OIB), prema matičnim podacima kupac je nepoznat, postupak prisilne naplate ne provodi se za dug manji od 200,00 kn ili su društva likvidirana u skraćenom postupku.

Druga potraživanja u iznosu od 41.581.411,00 kn odnose se na potraživanja za naknadu za obnovljive izvore energije, korekciju prihoda od prodaje električne energije, potraživanja po kreditnim karticama, potraživanja za dani predujam Financijske agencije za ovrhe, potraživanja od društva Hrvatska pošta d.d. te potraživanja od poslovnih banaka. Vrijednosno značajnija druga potraživanja u iznosu od 24.174.439,00 kn odnose se na naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije (postupak istodobne proizvodnje električne i korisne toplinske energije u jedinstvenom procesu). Naknade su obračunane na temelju ugovora s društvom Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. koji je zaključen u siječnju 2019. na temelju odredaba članka 19. Pravila organiziranja tržišta električne energije (Narodne novine 107/19 i 36/20) u svrhu uređenja međusobnih prava i obveza operatora tržišta (društvo Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.) i opskrbljivača (Društvo). Naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije propisane su Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji i Odlukama o naknadi za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju (Narodne novine 87/17 i 57/20). Na temelju odredaba članka 41. navedenog Zakona, naknada za obnovljive izvore energije i kogeneracije je namjenska naknada koju naplaćuju opskrbljivači električne energije (uključujući i Društvo) svim krajnjim kupcima električne energije od 2007. kao fiksnu naknadu na svaki prodani kWh električne energije. Iznos naknade određen je navedenom Odlukom i iznosi 0,105 kn/kWh. Iznimno, visina naknade za kupce električne energije koji su obveznici ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova iznosi 0,021 kn/kWh. Do konca listopada 2021. naplaćena su sva potraživanja od Financijske agencije, društva Hrvatska pošta d.d. i poslovnih banaka, osim potraživanja po postignutim predstečajnim nagodbama u iznosu od 54.900,00 kn.

Potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 12.581.759,00 kn odnose se na potraživanja za plaćene predujmove poreza na dobit i poreza na dodanu vrijednost.

Novčana sredstva u iznosu od 5.760.785,00 kn odnose se na novac u banci. U odnosu na prethodnu godinu veća su za 4.668.118,00 kn jer je društvo HEP d.d. dostavilo sredstva za podmirenje obveza koje su dospijevale u siječnju 2021. U skladu s odredbama Ugovora o međusobnim odnosima iz studenoga 2016., HEP d.d. kao vladajuće društvo vodi financijsku politiku Društva i održava financijsku stabilnost i likvidnost, utvrđuje provedbe strategije zaduživanja i zaštite od financijskih posljedica poslovnih rizika, vodeći računa o interesima Društva. HEP d.d. osigurava tekuću likvidnost na način da obavlja obračunsko plaćanje obveza i potraživanja za Društvo. Sredstva se prenose na račun Društva tjedno prema procijenjenom iznosu obveza prema zaposlenicima, dobavljačima i državi koje se trebaju podmiriti u sljedećem razdoblju.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunani prihodi u iznosu od 9.727,00 kn manji su za 2.043.776,00 kn ili 99,5 % u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje se u cijelosti odnosi na obračunanu naknadu za obnovljive izvore energije prema odredbama Odluke o naknadi za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju iz rujna 2017. i izmjeni navedene Odluke iz svibnja 2020. U 2019. plaćeni troškovi budućeg razdoblja odnosili su se na osporeni dio računa za naknadu za obnovljive izvore energije koju je društvo Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. obračunao Društvu, a Društvo nije obračunavalo kupcima. Društvo je podmirivalo obvezu prema društvu Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. Na koncu 2020. naknada za obnovljive izvore energije evidentirana je u okviru drugih poslovnih rashoda kao dio vrijednosnog usklađenja potraživanja za koje je koncem listopada 2020. pokrenut sudski postupak za naknadu štete koji je u tijeku.

Kapital i rezerve u iznosu od 179.592.594,00 kn odnose se na temeljni kapital u iznosu od 20.000,00 kn, zadržanu dobit u iznosu od 84.671.796,00 kn te dobit za 2020. u iznosu od 94.900.798,00 kn. Upisani temeljni kapital nije se mijenjao u odnosu na prethodnu godinu.

Rezerviranja u iznosu od 6.830.651,00 kn odnose se na rezerviranja za otpremnine u iznosu od 6.347.318,00 kn, za jubilarne nagrade u iznosu od 469.833,00 kn te za troškove započetih sudskih sporova u iznosu od 13.500,00 kn. Rezerviranja za otpremnine i rezerviranja za jubilarne nagrade provedena su u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za zaposlenike društva HEP d.d. te Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 – Primanja zaposlenih.

Dugoročne obveze iznosile su 5.098.019,00 kn, a kratkoročne obveze 1.151.300.804,00 kn. Obveze su podmirivane u rokovima dospijea.

Dugoročne obveze odnose se na obveze prema društvima unutar HEP grupe u iznosu od 4.058.130,00 kn i ostale dugoročne obveze u iznosu od 1.039.889,00 kn. Obveze u iznosu od 4.058.130,00 kn odnose se na obveze prema društvu HEP d.d. za zakup informatičke opreme u iznosu od 3.787.732,00 kn i obveze prema ugovorima o zakupu s društvima unutar grupe u iznosu od 270.398,00 kn. Zakup informatičke opreme plaća se mjesečno u iznosu planirane amortizacije tekuće godine, a godišnji konačni obračun zakupnine plaća se prema ostvarenim troškovima amortizacije na temelju ugovora o zakupu iz prosinca 2016. Navedenim ugovorom koji su zaključili Društvo i HEP d.d. određeno je da je HEP d.d. na temelju Ugovora o međusobnim odnosima iz studenoga 2016. u svrhu obavljanja djelatnosti Društva obvezan dati u zakup materijalnu imovinu. Dugotrajna materijalna imovina koja se daje u zakup Društvu odnosi se na informatičku opremu u poslovnim prostorijama u regionalnim centrima i informatičku opremu u korisničkim prostorima za kupce i centrima za ispis. Obveze u iznosu od 1.039.889,00 kn odnose se na obveze prema ugovorima i dodacima ugovoru o zakupu nekretnina (poslovnih prostora) iz 2017. i 2020. sa zakupodavcima, odnosno s društvima izvan grupe.

Kratkoročne obveze odnose se na obveze prema društvima unutar HEP grupe u iznosu od 847.677.105,00 kn, obveze za predujmove u iznosu od 173.375.250,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 35.542.731,00 kn, obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 11.895.619,00 kn, obveze prema zaposlenicima u iznosu od 2.284.892,00 kn te druge kratkoročne obveze u iznosu od 80.525.207,00 kn. Obveze su podmirivane u rokovima dospijea.

Vrijednosno značajnije obveze prema društvima unutar HEP grupe odnose se na obveze za kupljenu električnu energiju od društva HEP d.d. u iznosu od 413.847.958,00 kn i obveze prema društvu HEP-ODS d.o.o. za naknadu mreže u iznosu od 396.807.936,00 kn. Obveze za kupljenu električnu energiju od društva HEP d.d. odnose se na obveze prema ugovoru o kupoprodaji električne energije za krajnje kupce u okviru univerzalne usluge i zajamčene opskrbe između društva HEP d.d. i Društva iz listopada 2020. Obveze prema društvu HEP-ODS d.o.o. za naknadu mreže odnose se na obračun naknade za korištenje mreže na temelju Ugovora o međusobnim odnosima iz prosinca 2016. Odredbama navedenog ugovora određeno je da je HEP-ODS d.o.o. operator distribucijskog sustava na čiju su mrežu priključeni kupci Društva, odnosno korisnici mreže te da HEP-ODS d.o.o. obračunava i naplaćuje naknadu za korištenje distribucijske mreže, uključujući i naknadu za korištenje prijenosne mreže primjenom važećih tarifnih stavki za distribuciju i tarifnih stavki za prijenos električne energije za svako pojedinačno obračunsko mjerno mjesto.

Navedeno je da je za obračunska mjerna mjesta HEP-ODS d.o.o. obvezan dostavljati Društvu mjerne, obračunske i financijske podatke putem sustava razmjene podataka odnosno Društvu ispostavljati zbirni račun koji sadrži navedenu naknadu. Nadalje je navedeno da se Društvo obvezuje platiti društvu HEP-ODS d.o.o. ukupni iznos naknade iz zbirnog računa neovisno o uspješnosti naplate naknade od svojih kupaca te bez obzira na to što Društvo račune naplaćuje u ime društva HEP-ODS d.o.o.

Obveze za predujmove odnose se na primljene predujmove prema računima kupaca za električnu energiju od kućanstva u iznosu od 163.694.449,00 kn, od poduzetništva u iznosu od 9.659.422,00 kn te primljena jamstva u iznosu od 21.379,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veće su za 47.125.198,00 kn ili 37,3 %. Do povećanja je došlo jer su obavljene uplate za cijelu godinu, a nije bilo potrošnje ili je smanjena potrošnja, obavljene su uplate veće od dospjelog duga i uplate po opomenama uz istodobnu uplatu po računu, u slučaju ispravka vrijednosti računa obavljene su uplate računa koji je ispravljen, a nije tražen povrat preplate. U slučaju uplate veće od iznosa računa, sredstva se evidentiraju kao predujam. Kupcima kategorije kućanstvo s mjesečnim obračunskim razdobljem i kupcima kategorije poduzetništvo na računima se ispisuje obavijest o stanju duga odnosno preplate na dan izdavanja računa. Nadalje, kupcima kategorije kućanstvo sa šestomjesečnim obračunskim razdobljem koji imaju predujam na računima upućuje se obavijest da su iznosi na uplatnicama umanjeni za iznos preplate te da će preplaćena sredstva biti korištena za podmirenje budućih obveza, a za povrat preplate traži se pisani zahtjev.

Obveze prema dobavljačima iznosile su 35.542.731,00 kn, što je 19.339.084,00 kn ili 35,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Do smanjenja je došlo jer je Društvo otkupilo manje količine energije iz obnovljivih izvora zbog smanjenog udjela u isporučenoj električnoj energiji. Navedeni udjel Društvo je obvezno preuzeti od društva Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. prema odredbama Uredbe o udjelu u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača kojeg su opskrbljivači električne energije dužni preuzeti od operatora tržišta električne energije.

Vrijednosno značajnije obveze prema dobavljačima odnose se na društvo Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. u iznosu od 23.908.889,00 kn. S navedenim Društvom zaključen je ugovor o sudjelovanju na tržištu električne energije u rujnu 2020. i ugovor o prijenosu ugovora o preuzimanju električne energije otkupljene od povlaštenih proizvođača u prosincu 2016. te dodaci ugovoru iz 2017., 2018. i 2019. Prema dodatku ugovora iz siječnja 2019. utvrđeno je da je odredbama članka 35. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji propisano da su opskrbljivači električne energije obvezni preuzeti udjel izražen u postotku u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača električne energije po reguliranoj cijeni koja iznosi 0,42 kn/kWh.

Vrijednosno značajnije obveze za poreze, doprinose i slična davanja odnose se na obveze za porez iz dobiti u iznosu od 10.513.320,00 kn koje su podmirene sredinom lipnja 2021.

Druge kratkoročne obveze u iznosu od 80.525.207,00 kn odnose se na obveze za naknadu za obnovljive izvore energije u iznosu od 62.463.761,00 kn, obveze za solidarnu naknadu u iznosu od 14.132.862,00 kn te druge obveze u iznosu od 3.928.584,00 kn.

Obveza za naknadu za obnovljive izvore energije određena je odredbama Odluke o naknadi za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju iz rujna 2017. i izmjenama Odluke o naknadi za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju iz svibnja 2020. u iznosu od 0,105 kn/kWh za sve krajnje kupce električne energije kategorije kućanstvo i poduzetništvo. Obveza za solidarnu naknadu obračunana je na temelju odredaba članka 5. Uredbe o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava. Određeno je da su kupci električne energije iz kategorije kućanstva obvezni uplaćivati solidarnu naknadu u cilju prikupljanja sredstava za isplatu pomoći za opskrbu energijom ugroženih kupaca. Solidarna naknada predstavlja dodatak na cijenu električne energije za krajnjeg kupca iz kategorije kućanstva u iznosu od 0,03 kn za svaki kWh potrošene električne energije. Vrijednosno značajnije druge obveze odnose se na zakup poslovnog prostora u iznosu od 882.198,00 kn te na obveze za odvjetničke naknade u postupku ovrhe u iznosu od 842.030,00 kn. U 2020. korištene su usluge 22 odvjetnička društva, na temelju odredaba članka 30., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), kojima je propisano da se odredbe navedenog Zakona ne primjenjuju, između ostalog, na usluge pravnog zastupanja stranaka od strane odvjetnika u postupcima pred sudovima.

Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja u iznosu od 1.325.744,00 kn odnose se na obračunane troškove za neiskorišteni godišnji odmor u iznosu od 1.201.544,00 kn te obračunane troškove tekućeg razdoblja za obavljene usluge za koje Društvu nisu ispostavljeni računi u 2020., nego su ispostavljeni u 2021. u iznosu od 124.200,00 kn (troškovi obveznih i preventivnih zdravstvenih pregleda).

Izvanbilančni zapisi odnose se najvećim dijelom na dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja.

c) Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Na temelju odredaba članka 2., stavka 3. Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, subjekti od javnog interesa (iz članka 3., točke 1. Zakona o računovodstvu), odnosno obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja obvezni su sastaviti izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Društvo je za 2020. iskazalo dobit razdoblja te sveobuhvatnu dobit razdoblja u iznosu od 94.900.798,00 kn.

d) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2020. obavilo je revizorsko društvo. Izvještaj je sastavljen u travnju 2021. Revizija godišnjih financijskih izvještaja obavljena je na temelju Izvještaja o financijskom položaju (Bilance) na dan 31. prosinca 2020., Računa dobiti i gubitka, Izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o novčanim tokovima, Izvještaja o promjenama kapitala te pripadajućih Bilješki. Prema mišljenju revizorskog društva, godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2020., kao i financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 14. siječnja 2021. do 30. ožujka 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi revizije usklađenosti.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti jesu li aktivnosti, financijske transakcije i informacije u svakom bitnom pogledu u skladu s propisima koji uređuju poslovanje Društva i
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Društva.

Područja revizije određena su u odnosu na predmet i ciljeve revizije u skladu s odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, koji određuje nadležnost Državnog ureda za reviziju.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o tržištu električne energije
2. Zakon o energiji (Narodne novine 120/12, 14/14, 95/15, 102/15 i 68/18)
3. Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (Narodne novine 120/12 i 68/18)
4. Zakon o energetske učinkovitosti
5. Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 119/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/16, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)
6. Zakon o javnoj nabavi
7. Pravilnik o nabavi i ugovaranju u HEP grupi (listopad 2017.)
8. Pravilnik o jednostavnoj nabavi u HEP grupi (lipanj 2017.)
9. Zakon o računovodstvu
10. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja
11. Zakon o porezu na dobit (Narodne novine 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20)
12. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18)
13. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
14. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
15. Kolektivni ugovor (studenj 2019.)
16. Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Društva (studenj 2016., veljača 2017., srpanj 2018., prosinac 2018. i srpanj 2019.)
17. Uputa o postupku zapošljavanja novih radnika (srpanj 2013.)
18. Pravilnik o planiranju (siječanj 2017.)
19. Naputak o izradi financijskog plana poslovanja HEP grupe za 2020. (srpanj 2019.)
20. Odluka o nabavnim kategorijama (siječanj 2019.)
21. Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom (Narodne novine 20/19)
22. Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku

23. Uvjeti opskrbljivača HEP ELEKTRA d.o.o. za opskrbu električnom energijom (lipanj 2017. i siječanj 2021.)
24. Politika naplate potraživanja HEP grupe (rujan 2018.)
25. Pravila za naplatu (ožujak 2019.)
26. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
27. Računovodstvene politike (studenj 2007., prosinac 2010. i srpanj 2019.)
28. Odluka za financijski okvir za Konsolidirani gospodarski plan HEP grupe 2020. (listopad 2019.)
29. Naputak o izradi planova nabave za 2020. (prosinac 2019.)
30. Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom
31. Pravilnik o sustavu obveze energetske učinkovitosti
32. Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje od 2019. do 2020.
33. Zakon o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima
34. Odluka o produženju roka trajanja posebnih okolnosti
35. Odluka o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti
36. Odluka o naknadi za organiziranje tržišta električne energije
37. Pravila organiziranja tržišta električne energije
38. Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji
39. Uredba o udjelu u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača kojeg su opskrbljivači električne energije dužni preuzeti od operatora tržišta električne energije
40. Uredba o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava.

Metode i postupci revizije

Za pribavljanje dostatnih, valjanih i mjerodavnih revizijskih dokaza primijenjene su različite revizijske metode i postupci. Proučena je i analizirana pravna regulativa, unutarnji akti, odluke, ugovori te druga relevantna dokumentacija o usklađenosti poslovanja Društva. Razmotren je i procijenjen rizik različitih vrsta nedostataka, odstupanja i netočnosti koje se mogu javiti u vezi s predmetom revizije. Ocijenjene su unutarnje kontrole uspostavljene kao odgovor rukovodstva na te rizike. Na temelju prikupljenih i analiziranih informacija vezanih za usklađenost poslovanja Društva te ocjene sustava unutarnjih kontrola određen je revizijski pristup. Provjerena je primjena relevantnih zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera usklađenosti vrijednosno značajnih poslovnih događaja, dok su vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima koji su bili predmet revizijskih postupaka. Pri oblikovanju revizijskih zaključaka primijenjena je stručna prosudba, uzimajući u obzir revizijske nalaze, važnost i vrstu revizijom utvrđenih propusta.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na unutarnje ustrojstvo, rashode i javnu nabavu.

1. Unutarnje ustrojstvo

1.1. Društvo je koncem prosinca 2020. imalo 182 zaposlenika. Pravilnicima o organizaciji i sistematizaciji Društva iz studenoga 2016., prosinca 2018. i srpnja 2019. sistematizirano je 412 radnih mjesta, odnosno 230 više u odnosu na broj zaposlenih. Osnivač i jedini vlasnik Društva je HEP d.d. Koncem studenoga 2016. Društvo je zaključilo Ugovor o međusobnim odnosima s HEP d.d., kojim je određeno da HEP d.d. organizira i obavlja poslove za Društvo. Poslovi su utvrđeni Metodologijom za utvrđivanje cijena usluga/poslova koja je sastavni dio navedenog Ugovora. U Metodologiji je, između ostalog, propisano da Sektor za kontroling HEP d.d. sastavlja unutarnje akte i upute za rad kojima se osigurava učinkovitost i ujednačava način rada i postupanja u društvima, a Sektor za ljudske potencijale HEP d.d. obavlja analizu stanja i izradu prijedloga smjernica kadrovske strategije i politike. Odredbama Upute o postupku zapošljavanja novih radnika iz srpnja 2013., koju je donio HEP d.d., određeno je da HEP d.d. i ovisna društva najkasnije do konca studenoga tekuće poslovne godine sastavljaju Plan zapošljavanja za sljedeću poslovnu godinu u skladu sa Smjernicama Uprave društva HEP d.d. za izradu poslovnih planova i potrebama posla. Smjernice i okviri utvrđeni su u Odluci Uprave društva HEP d.d. iz veljače 2020. Odluka Uprave društva HEP d.d. o Planu zapošljavanja za 2020. donesena je u veljači 2020., a Odluka Društva u travnju 2020., što nije u skladu s odredbama navedene Upute. U pravilnicima o organizaciji i sistematizaciji Društva naveden je naziv radnog mjesta, stručna sprema, godine iskustva, zvanje, posebni uvjeti, koeficijent i broj izvršitelja, a opisi radnog mjesta nisu navedeni. Opis radnih mjesta potrebno je navesti u cilju određivanja poslova, odgovornosti i radnih zadataka zaposlenika.

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Društva iz prosinca 2018. osnovan je Odjel za naplatu, u kojem je predviđeno pet zaposlenika. Do sredine studenoga 2021. Odjel za naplatu nije imao zaposlenih. Na mrežnim stranicama HEP d.d. u kolovozu 2021. objavljen je natječaj za mjesto koordinatora u Odjelu za naplatu, ali prispjele molbe nisu udovoljavale svim uvjetima natječaja. Poslove naplate obavljaju zaposlenici Službe za javnu opskrbu u regionalnim centrima, a u sjedištu Društva zaposlenici Službe za potporu i Odjela za unaprjeđenje poslovanja u suradnji s pomoćnikom direktora. U Odjelu za naplatu predviđeno je, između ostalog, obavljanje sljedećih poslova: prisilna naplata, nadzor provođenja postupka otpisa potraživanja i izrada elaborata o otpisu, kreiranje opomena primjenom različitih kriterija, njihova analiza i priprema daljnjih aktivnosti za naplatu potraživanja te sudjelovanje u poslovima naplate od većih dužnika. U 2020. korištene su usluge 22 odvjetnička društva. S odvjetnicima su zaključeni ugovori o zastupanju. Ugovoreno je zastupanje i pružanje pravne pomoći (davanje pravnih mišljenja, konzultacija, savjeta), što se posebice odnosi na radnje u postupcima naplate potraživanja u postupcima ovrhe, parničnim postupcima koji se nastave po prigovoru protiv rješenja o ovrsi, u parničnom postupku pokrenutom radi naplate i predstečajnim/stečajnim postupcima.

Nadalje, Društvo ima zaposleno 19 pravnik, od kojih četiri imaju položen pravosudni ispit. Društvo ima 2 047 012 kupaca iz kategorije kućanstvo. Za 2020. Društvo je sastavilo analizu o broju predmeta kod pojedinog odvjetnika. Prema analizi, zaključeno je da prosječnu dnevnu količinu od 16 predmeta koju bi pravnik s pravosudnim ispitom zaposlen u Društvu trebao obraditi nije moguće obaviti. Društvo ne raspolaže dovoljnim brojem pravnik za postupke naplate potraživanja, pokretanje postupaka ovrhe i drugo te su korištene usluge značajnog broja odvjetničkih društava.

S obzirom na to da je u Odjelu za naplatu predviđeno, između ostalog, obavljanje poslova analize i obrade mjera naplate te prisilne naplate, potrebno je utvrditi broj zaposlenika na temelju analize stvarnih potreba koji će provoditi mjere naplate.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno donositi Plan zapošljavanja u skladu s odredbama Upute o postupku zapošljavanja novih radnika. Državni ured za reviziju preporučuje dopuniti Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Društva s opisima radnih mjesta. Nadalje, preporučuje utvrditi stvarno potreban broj zaposlenika koji će provoditi mjere naplate.

- 1.2. *Društvo prihvaća nalog da se pravodobno donosi Plan zapošljavanja u skladu s odredbama Upute o postupku zapošljavanja novih zaposlenika. Navodi da vrijeme donošenja Odluke za 2020. nije bilo u skladu s Uputom o postupku zapošljavanja novih zaposlenika, ali da odgovornost, odnosno postupanje nije potpuno u nadležnosti Društva jer se Plan zapošljavanja donosi kroz procedure i u suradnji s nadležnim sektorima društva HEP d.d.*

Društvo prihvaća preporuku da dopuni Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Društva s opisima radnih mjesta. Navodi da se zbog neodgovarajuće organizacijske strukture i neujednačenog obavljanja poslova iskazala potreba za određivanjem zadataka ponajprije u službama za javnu opskrbu Zagreb, Split, Rijeka i Osijek. Navodi da je opis radnih mjesta sustavni i strateški posao te će biti obuhvaćena i druga društva HEP grupe. Također, navodi da je za 2020. provedena unutarnja revizija na razini HEP grupe te je dana preporuka Sektoru za ljudske potencijale HEP d.d. za pokretanje aktivnosti nužnih za uvođenje opisa poslova radnih mjesta i da je realizacija preporuke u tijeku.

Društvo prihvaća preporuku da utvrdi stvarno potreban broj zaposlenika koji će provoditi mjere naplate. Navodi da je proveden postupak izmjene Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Društva u skladu s unutarnjim pravilima na temelju kojeg je ustrojen Odjel za naplatu i u njemu pet radnih mjesta. Navodi da je postupak zapošljavanja u cilju popunjavanja navedenog Odjela za mjesto koordinatora završio odlukom o neodabiru, s obzirom na to da nisu zadovoljeni svi traženi uvjeti, a za natječaj za mjesto referenta nisu dobivene suglasnosti za objavu vanjskog natječaja. Također, navodi da će se poduzeti mjere da se popuni Odjel za naplatu te da su u provođenje mjera naplate uključene i druge organizacijske jedinice jer se radi o procesu koji uključuje nadležnosti odjela u okviru službi za javnu opskrbu.

2. Rashodi

- 2.1. Ukupni rashodi Društva za 2020. ostvareni su u iznosu od 2.615.617.475,00 kn. Odnose se na poslovne rashode u iznosu od 2.615.453.048,00 kn te na financijske rashode u iznosu od 164.427,00 kn. Vrijednosno značajniji udjel u rashodima imaju materijalni troškovi u iznosu od 2.479.087.083,00 kn ili 94,8 % ukupnih rashoda. Svi ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 136.530.392,00 kn ili 5,2 % ukupnih rashoda.

Materijalni troškovi u iznosu od 2.479.087.083,00 kn odnose se na troškove za sirovine i materijal u iznosu od 2.401.368.995,00 kn te druge vanjske troškove u iznosu od 77.718.088,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi vanjski troškovi odnose se na poštanske usluge u iznosu od 20.962.064,00 kn, usluge ustupanja radnika putem agencije za privremeno zapošljavanje u iznosu od 19.609.358,00 kn, usluge koje HEP d.d. obavlja za Društvo u iznosu od 13.127.035,00 kn te troškove energetske ušteda u iznosu od 5.480.493,00 kn.

– Usluge agencijskih radnika

Rashodi za nabavu agencijskih usluga za privremeno zapošljavanje u 2020. iznosili su 19.609.358,00 kn. Koncem 2020. korištene su usluge 162 agencijska radnika za obavljanje redovnih poslova Društva. Usluge su korištene nakon provedenih otvorenih postupaka nabave koje je proveo HEP d.d. na temelju kojih su zaključeni okvirni sporazumi s agencijom za privremeno zapošljavanje, prema kojima je Društvo zaključivalo pojedinačne ugovore. Prema odredbama točke VII. Upute o postupku zapošljavanja novih radnika iz srpnja 2013. i dopune iz srpnja 2019., koje je donijela Uprava društva HEP d.d., a koje se odnose na obavljanje privremenih i povremenih poslova, određeno je da je angažiranje agencijskih radnika dopušteno samo u izuzetnim situacijama kada poslodavac nije uspio na drugi način osigurati obavljanje posla. Propisano je da prijedlozi za angažiranje agencijskih radnika moraju sadržavati podatak o cijeni, trajanju ugovora i planirana sredstva za koja se traži suglasnost. Društvo je u skladu s navedenom Uputom prije angažiranja agencijskih radnika pribavilo suglasnost direktora Društva i nadležnog člana Uprave društva HEP d.d., a prijedlozi sadrže potrebne podatke. Ugovoreno je obavljanje sljedećih poslova: ugovaranje usluge opskrbe električnom energijom s novim kupcima, vođenje evidencije o kupcima, rad u kontakt-centru, rad na šalteru, zaprimanje, obrada i praćenje zahtjeva kupaca, kontrola zaprimljenih mjernih podataka, obračun i naplata isporučene električne energije, administrativni poslovi, ispis i slanje računa te komunikacija s kupcima u cilju naplate potraživanja. Primjerice, tijekom 2020. za rad na telefonu u Odjelu odnosa s kupcima u Osijeku bez prekida je radilo 27 agencijskih radnika, a u Službi za odnose s kupcima u Zagrebu osam agencijskih radnika. Ugovori su zaključeni na temelju iskazanih potreba voditelja organizacijskih jedinica Društva. U suglasnosti Sektora za ljudske potencijale HEP d.d. navedeno je da je za optimalno poslovanje Društva, a s obzirom na nemogućnost zapošljavanja dovoljnog broja zaposlenika, neophodno provesti postupak nabave za 210 agencijskih radnika na razdoblje od 18 mjeseci, što je navedeno i u obrazloženju opravdanosti nabave u zahtjevu za pokretanje postupka nabave. Ugovorom o međusobnim odnosima koji je s društvom HEP d.d. zaključen u studenome 2016. određeno je da Sektor za ljudske potencijale HEP d.d. obavlja analizu stanja i izradu prijedloga smjernica kadrovske strategije i politike, što obuhvaća izradu i obradu zahtjeva, pribavljanje i izradu suglasnosti za zasnivanje radnog odnosa, premještanje radnika, ugovore o djelu, korištenje usluga student-servisa i korištenje usluga agencija za posredovanje u zapošljavanju. Prema obrazloženju odgovorne osobe, pri zapošljavanju agencijskih radnika iznos naknade za rad određivan je na način da je navedenim radnicima određena vrijednost boda s nižim koeficijentom od zaposlenika Društva, što je određeno tehničkim opisom u Okvirnom sporazumu te da je prosječna brutoplaća zaposlenika iznosila 12.034,00 kn, a agencijskih radnika 10.000,00 kn. S obzirom na to da su agencijski radnici angažirani dulje vrijeme za iste poslove, navedeno nije u skladu s Uputom o postupku zapošljavanja novih radnika, kojom je propisano da je angažiranje agencijskih radnika dopušteno samo u izuzetnim situacijama.

Također, Društvo nema propisane kriterije utvrđivanja potreba za agencijskim radnicima te optimalno vrijeme korištenja usluga.

Državni ured za reviziju nalaže postupati u skladu s Uputom o postupku zapošljavanja novih radnika. Preporučuje unutarnjim aktima propisati kriterije utvrđivanja potreba za agencijskim radnicima te vrijeme korištenja usluga.

- 2.2. *Društvo prihvaća nalog u vezi s postupanjem u skladu s Uputom o postupku zapošljavanja novih radnika. Navodi da svake godine obrazlaže potrebe za zapošljavanjem i dostavlja na odlučivanje prema propisanoj proceduri u HEP grupi. Nadalje, navodi da direktor Društva dostavlja zahtjev za izdavanje suglasnosti s obrazloženjem potreba za zapošljavanjem stalnih i agencijskih radnika u nadležni Sektor za ljudske potencijale, koji razmatra obrazloženje te dostavlja suglasnost o zapošljavanju stalnih i agencijskih radnika. Također, navodi da poštuju procedure u procesu zapošljavanja novih zaposlenika za rad na neodređeno radno vrijeme u skladu s točkom III. navedene Upute te u skladu s točkom VII. za rad agencijskih radnika. Navodi da nije nadležno za donošenje Uputa za zapošljavanje novih radnika, ali stalnim zahtjevima i obrazloženjima utječe na sagledavanje politike zapošljavanja uvažavajući sveukupni interes i važnost sigurnog opstanka HEP grupe. Društvo prihvaća preporuku da unutarnjim aktima propiše kriterije utvrđivanja potreba za agencijskim radnicima te vrijeme korištenja usluga. Navodi da ne mogu u cijelosti utjecati na Plan zapošljavanja te da će potreba za agencijskim radnicima i nadalje biti prisutna. Nadalje, navodi da će u skladu sa smjernicama kadrovske strategije i politike i u skladu s ustrojenim radnim mjestima iz Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Društva nastojati utjecati na zapošljavanje agencijskih radnika, kako bi vrijeme korištenja usluga bilo optimalno.*

3. Javna nabava

- 3.1. Društvo nije obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Društvo i HEP d.d. zaključili su u studenome 2016. Ugovor o međusobnim odnosima, kojim je utvrđeno da HEP d.d. za potrebe Društva nabavlja robe, radove i usluge. Sektor za nabavu HEP d.d. provodi sve postupke javne nabave, a Društvo samostalno provodi postupke jednostavne nabave u skladu s Pravilnikom o jednostavnoj nabavi iz lipnja 2017. te Naputkom o izradi plana nabave za 2020. iz prosinca 2019.

Za postupke javne nabave roba, radova i usluga koje za Društvo provodi HEP d.d., plan nabave sastavlja se u Sektoru za nabavu HEP d.d. Društvo donosi plan nabave za postupke jednostavne nabave koje provodi samostalno. Plan jednostavne nabave ukupne procijenjene vrijednosti od 1.216.600,00 kn za 2020. donesen je početkom siječnja 2020. Društvo je donosilo izmjene tijekom godine, a posljednjim izmjenama plana jednostavne nabave iz prosinca 2020. planirana je nabava roba, radova i usluga ukupne procijenjene vrijednosti od 2.776.309,00 kn. Izmjene i dopune plana jednostavne nabave vidljivo su označene u odnosu na osnovni plan nabave.

Pravilnikom o jednostavnoj nabavi uređeni su postupci nabave procijenjene vrijednosti do 200.000,00 za robu i usluge odnosno do 500.000,00 kn za radove. Određeno je da je za postupke nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn, ovisno o složenosti predmeta nabave, potrebno izraditi poziv na dostavu ponuda ili dokumentaciju o nabavi, dok se u postupcima nabave procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn izrađuje dokumentacija o nabavi, osim za postupke nabave seminara, kongresa, stručne literature i slično. Poziv na dostavu ponuda ili dokumentacija o nabavi u pravilu se dostavlja na najmanje tri gospodarska subjekta ili se javno objavljuje na mrežnim stranicama Društva. Također, propisano je da se postupci jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 70.000,00 kn i više objavljuju na mrežnim stranicama društva HEP d.d. Rok za dostavu ponuda za nabave procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn u pravilu je tri dana, dok se za nabave iznad 70.000,00 kn određuje rok ovisno o složenosti predmeta nabave, ali ne dulji od deset dana, osim ako samim pozivom na dostavu ponuda nije drukčije određeno. Postupci nabave pokrenuti su na temelju potreba navedenih u zahtjevima za pokretanje postupaka. Financijska sredstva osigurana su prije početka postupka nabave, osim u slučaju kada se nabava roba, radova i usluga obavlja kroz više godina.

Na mrežnim stranicama društva HEP d.d. za Društvo je objavljen registar zaključenih ugovora i okvirnih sporazuma o javnoj nabavi za 2020. Revizijom je obuhvaćeno svih osam postupaka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 73.904.301,00 kn. Sektor za nabavu HEP d.d. proveo je otvorene postupke javne nabave za nabavu usluga tjelesne zaštite objekata u vrijednosti od 18.227.179,00 kn, usluga ustupanja radnika putem agencije za privremeno zapošljavanje u vrijednosti od 15.000.000,00 kn, električnih i hibridnih vozila u vrijednosti od 10.775.800,00 kn, usluga programa osiguranja HEP grupe u vrijednosti od 5.795.581,00 kn, usluga za servisno održavanje i popravak vozila u vrijednosti od 1.330.914,00 kn te osobnih vozila niže srednje klase u vrijednosti od 213.786,00 kn. Za nabavu poštanskih usluga u vrijednosti od 22.561.041,00 kn Sektor za nabavu HEP d.d. proveo je postupak nabave dodjele ugovora za društvene i druge posebne usluge u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Kriterij za odabir ponude kod otvorenih postupaka javne nabave bila je ekonomski najpovoljnija ponuda u skladu s dokumentacijom za nabavu.

– Jednostavna nabava

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., koje je sastavljeno u ožujku 2021., postupcima jednostavne nabave obuhvaćena je nabava roba u vrijednosti od 2.154.589,00 kn, usluga u vrijednosti od 1.833.608,00 kn i radova u vrijednosti od 19.400,00 kn, odnosno ukupno 4.007.597,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Društvo je tijekom 2020. nabavilo robu, radova i usluga ugovorene vrijednosti od 4.007.597,00 kn, od čega su provedena 23 postupka jednostavne nabave roba, radova i usluga veće od 20.000,00 kn u vrijednosti od 1.868.698,00 kn te manje od 20.000,00 kn u vrijednosti od 2.138.899,00 kn. U dokumentaciji o nabavi navedeni su gospodarski subjekti s kojima Društvo ne smije zaključivati ugovore zbog sprječavanja sukoba interesa. Revizijom je obuhvaćeno 16 predmeta jednostavne nabave u vrijednosti iznad 20.000,00 kn za koje su zaključeni ugovori i izdane narudžbenice u vrijednosti od 1.549.979,00 kn te nabave male vrijednosti do 20.000,00 kn u ukupnom iznosu od 57.298,00 kn za koje je izdano sedam računa. Za pregledanih 16 predmeta jednostavne nabave kriterij za odabir ponuda bila je najniža cijena.

Računi su ispostavljeni na temelju narudžbenica uz koje su priloženi zahtjevi za pokretanje postupaka nabave u kojima je u opisu predmeta nabave ili u obrazloženju opravdanosti nabave navedeno obrazloženje nabave, osim u dva zahtjeva. Kod pet predmeta nabave roba u vrijednosti od 664.355,00 kn i dva predmeta nabave usluga u vrijednosti od 165.061,00 kn poziv na dostavu ponuda objavljen je na mrežnim stranicama Društva. Poziv na dostavu ponuda upućen je na adrese tri gospodarska subjekta za nabavu usluga u dijelu unaprjeđenja informacijske podrške u vrijednosti od 195.000,00 kn, bežičnih slušalica u vrijednosti od 69.792,00 kn, etuija za kartice u vrijednosti od 69.751,00 kn, baterijskih svjetiljki u vrijednosti od 69.500,00 kn, usluga čišćenja poslovnih prostorija u Osijeku u vrijednosti od 69.210,00 kn, usluga izrade smjernica za uređenje korisničkog centra u vrijednosti od 68.000,00 kn, usluga istraživanja zadovoljstva kupaca i edukacije zaposlenika Društva u vrijednosti od 67.500,00 kn, prigodnih poklona za kupce u vrijednosti od 62.550,00 kn te promotivnih materijala za kupce u vrijednosti od 49.260,00 kn.

Nadalje, za nabavu redomata za upravljanje redovima čekanja u vrijednosti od 156.825,00 kn rok za dostavu ponuda bio je tri dana, a kod sedam predmeta nabave pojedinačne vrijednosti manje od 70.000,00 kn za nabavu bežičnih slušalica, etuija za kartice, baterijskih svjetiljki, usluga čišćenja poslovnih prostorija u Osijeku, usluga čišćenja poslovnih prostorija u Zagrebu, prigodnih poklona za kupce i promotivnih materijala za kupce ukupne vrijednosti od 455.124,00 kn rok za dostavu ponuda bio je pet dana. Kod preostalih osam, odnosno četiri predmeta nabave roba u vrijednosti od 507.529,00 kn i četiri predmeta nabave usluga u vrijednosti od 430.500,00 kn rok za dostavu ponuda bio je od šest do 17 dana. Društvo sastavlja zahtjeve za pokretanje postupaka jednostavne nabave predviđene planom nabave. Od 16 pregledanih postupaka jednostavne nabave u osam zahtjeva u vrijednosti od 651.313,00 kn nije navedeno obrazloženje opravdanosti i potrebitost nabave, što je jedan od podataka koje je potrebno navesti u skladu s Pravilnikom o nabavi i ugovaranju u HEP grupi. Obrazloženje opravdanosti nabave nije navedeno u zahtjevima za pokretanje postupaka nabave za nabavu usluga u dijelu unaprjeđenja informacijske podrške u vrijednosti od 195.000,00 kn, bežičnih slušalica u vrijednosti od 69.752,00 kn, etuija za kartice u vrijednosti od 69.751,00 kn, baterijskih svjetiljki u vrijednosti od 69.500,00 kn, usluge izrade smjernica za uređenje korisničkih centara u vrijednosti od 68.000,00 kn, usluge istraživanja zadovoljstva kupaca i edukacija zaposlenika u vrijednosti od 67.500,00 kn, prigodnih poklona za kupce u vrijednosti od 62.550,00 kn te promotivnih materijala za kupce u vrijednosti od 49.260,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže pri sastavljanju zahtjeva za pokretanje postupaka jednostavne nabave navesti obrazloženje opravdanosti u skladu s Pravilnikom o nabavi i ugovaranju u HEP grupi.

- 3.2. *Društvo prihvaća nalog u vezi sa sastavljanjem zahtjeva za pokretanje postupaka jednostavne nabave s obzirom na to da je navedeno propisano odredbama članka 14., stavka 10., točke 4. Pravilnika o nabavi i ugovaranju u HEP grupi i isto se primjenjuje u svim organizacijskim jedinicama društva HEP d.d. i ovisnim društvima HEP grupe, osim društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.*

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor

Vlasta Zanki	predsjednik od 23. listopada 2018. do 27. listopada 2020.
Vanja Varda	predsjednik od 28. listopada 2020.
Lidija Lovrić Andrijašević	zamjenik predsjednika od 2. rujna 2019.
Dubravka Radić	član od 23. listopada 2018.
Damir Matus	član od 17. srpnja 2019.
Svjetlana Nijemčević Todorović	član od 10. rujna 2018.

2. Uprava

Predrag Bogičević	direktor od 23. listopada 2018.
-------------------	---------------------------------